

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Šárka Janáková**

Název práce: **Politická debata o otázce volného pohybu ve Spojeném království mezi lety 2010-2016**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Váška (IMS FSV UK, katedra evropských studií)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Bakalářská práce Šárky Janákové zkoumá politickou rovinu britské debaty o otázce volného pohybu osob v Evropské unii v období 2010-15 (spíše než 2010-16, jak uvádí název práce). Jedná se o zajímavé a zároveň významné téma nejen pro výrazný a zároveň diferencovaný posun, ke kterému ve sledovaném období došlo, ale zejména pro centrální roli, kterou otázky imigrace a volného pohybu následně sehrály v kampani před referendem o „brexitu“ v červnu 2016. Autorka se zaměřuje na čtveřici nejsilnějších celostátních politických stran v daném období – konzervativce, labouristy, liberální demokraty a UKIP. Posuzuje relevantní pasáže volebních programů a projevů stranických představitelů v několika úsecích zkoumaného období na základě předem definovaných kritérií – celkového postoje k principu volného pohybu, prominentnosti tématu v rámci celého evropského programu/diskurzu dané strany a dominantního tematického/interpretačního rámce, do kterého jsou výpovědi o volném pohybu zasazeny – a poté je srovnává v syn- i diachronní perspektivě. Autorka dospěla k závěru, že s dílčí výjimkou liberálních demokratů u všech stran došlo k souběhu posilování prominence tématu a příklonu ke kritičtějšímu postoji k principu volného pohybu. Jako hlavní příčiny tohoto trendu identifikovala vzestup podpory UKIP a „tlaku veřejnosti na řešení situace s rostoucí mírou imigrace do země“ (s. 4).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je svým rozsahem i náročností přiměřené možnostem bakalářské práce. Předpokládá původní analýzu poměrně rozsáhlého souboru dokumentů, čímž dává studentce velký prostor pro originální a kreativní přístup, zároveň tím ale klade zvýšené nároky na transparentnost a rigoróznost uskutečňovaného bádání.

Struktura předložené práce je logická a funkční. Na úvod stati jsou zařazeny dvě kapitoly připomínající historický, politický a demografický kontext zkoumaného problému, celé dvě třetiny rozsahu stati však připadají na prezentaci autorčina původního výzkumu.

Výzkumný záměr jako celek považuji, zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že se jedná o bakalářskou práci, za zdařilý. Cíle i metodologie práce jsou transparentní a adekvátně vysvětlené, výzkumná kritéria i analyzované dokumenty jsou vhodně zvoleny.

Prezentace výsledků je systematická a přehledná. K diskusi je autorčino hodnocení některých pramenů – např. na s. 29 hovoří o „mírném posunu/změně“ postoje labouristické strany, při systematizaci zjištění (s. 35) to však vyjadřuje poměrně výrazným posunem hodnocení od „spíše pozitivní“ ke „spíše negativní“ (zde se nabízí možnost, že tyto dva stupně na škále postojů k volnému pohybu nebyly definovány zcela ideálně). Jinde vzbuzuje určité otázky míra slučitelnosti principiálně „pozitivního“ postoje k volnému pohybu s negativně konotovaným rámcem „vliv na snižování mezd“ (Labour, s. 35).

Součástí úvodu je mandatorní „rozbor použité literatury“, jenž je svým charakterem ovšem spíše jen přehledem použitých (primárních i sekundárních) zdrojů než skutečným rozbohem literatury či shrnutím stavu bádání k tématu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autorky je celkově solidní a bez problémů srozumitelný, v textu se ovšem vyskytují drobné formulační a stylistické prohřešky („přechodné doby“ na s. 4, „intenzifikace problematiky“ na s. 6, „vyjadřované rétoriky“ /zde je navíc správnější termín spíš diskurz, rétorika by se vztahovala ke zvoleným jazykovým prostředkům/“ na s. 5 atd).

Po formální stránce je ovšem práce precizní, včetně modelového poznámkového aparátu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka v předložené práci prokázala svou schopnost formulovat relevantní výzkumné téma, zvolit odpovídající metodologii a shromáždit data, na solidní úrovni analyzovat data a srozumitelně prezentovat výsledky svého bádání. Všechny v tomto posudku uvedené připomínky jsou tak pouze dílčí povahy a celkově považují práci za zdařilou a její cíle za naplněné.

Za relativně slabší aspekt práce považují autorčinu interpretaci výsledků, již ideálně měla opřít o rozsáhlejší bibliografii (zcela chybí např. u libdems); zde je škoda, že se jí nepodařilo celistvěji podchytit již publikované odborné texty (k UKIP a migraci např. Dennison a Goodwin v *Parliamentary Affairs* 68:1). Také faktor narůstajícího tlaku veřejnosti na řešení migrační problematiky, který autorka zmiňuje jako jeden z hlavních závěrů práce, je, ač patrně věcně korektní, v práci reálně spíš jen naznačen, pomínuta je přitom i klíčová role médií.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jaké silné stránky a naopak jaká omezení má při zpětném pohledu metodologie, kterou jste v práci zvolila?

Proč byly podle Vás zjištěné změny v postojích a diskurzu „historických“ politických stran k tématu volného pohybu rozdílné (především srovnáme-li liberální demokraty a obě větší strany)? Považujete za podstatnější faktory ideologické, anebo volebně-strategické?

Bylo podle Vás u omezení přístupu občanů ostatních členských států k sociálnímu zabezpečení (takto hlavní tematický rámec výpovědi o volném pohybu v období po roce 2014) „konečným“ cílem politiky konzervativní strany, anebo pouze prostředkem ke snížení celkového migračního salda, což byl hlavní a dlouhodobě nenaplněný cíl migrační politiky konzervativní vlády po roce 2010?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

S ohledem na výše uvedené **doporučuji** bakalářskou práci Šárky Janákové k obhajobě a přikláním se k jejímu hodnocení **stupněm B – velmi dobře**.

Datum: 22. 5. 2019

Podpis: